

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze k diplomové práci

**Návrh na sestavení účtového rozvrhu společnosti
obchodující se zahraničím**

Bc. Julie Štroblová

© 2016 ČZU v Praze

Souhrn

Předmětem diplomové práce je sestavení účetního rozvrhu společnosti obchodující se zahraničím. V teoretické části jsou popsány legislativní zdroje, které určují podobu účetnictví. Jsou zde vyjmenovány předpisy upravující podmínky zahraničního obchodu a další pravidla určující převod práv a rizik v obchodním styku.

Teoretická část popisuje podobu jednotlivých druhů vedení účetnictví, které ovlivňují podobu účtového rozvrhu účetní jednotky a obsahuje přehled základních pravidel US GAAP.

Praktická část se věnuje návrhu účetního rozvrhu české kanceláře velké americké společnosti Emerson Process Management s. r. o., která účtuje v hospodářském roce dle amerických účetních pravidel. Součástí práce návrhu účetního rozvrhu je porovnání českých účetních standardů s US GAAP.

V závěru diplomové práce je i ukázka účetních výkazů opět jak z hlediska českého účetnictví, tak i podle amerických pravidel. Přílohou diplomové práce je kompletní účetní osnova obou účetních standardů.

Klíčová slova: Účtová osnova, účtový rozvrh, účtové třídy, vnitropodnikové a účetní směrnice, vnitropodnikové účetnictví, manažerské účetnictví, US Generally Accepted Accounting Principles, české účetní standardy, zahraniční obchod.

Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je sestavit na základě teoretických východisek účetní rozvrh konkrétní společnosti obchodující se zahraničím. Zmapovat hlavní rozdíly ve vedení účetnictví podle stávajících US GAAP principů a nově navržených způsobů účtování podle českých účetních pravidel. V návaznosti na to navržení přechodového můstku mezi oběma systémy a zhodnocení jejich vzájemné porovnání.

Postup zpracování diplomové práce vychází z předpokladu samostatného studia tematicky zaměřené odborné literatury pro následné vytvoření vlastní práce. Teoretická východiska budou zpracována pro zpřesnění postupů sestavení praktické části, jejich cílem bude

stanovit všechny důležité faktory ovlivňující postup sestavení účtové osnovy společnosti, daňová a účetní hlediska. Na základě teoretických východisek bude vytvořena vlastní praktická část, v níž bude definován kompletní účetní rozvrh společnosti s následným vytvořením převodového můstku mezi stávajícím účetním rozvrhem a nově vytvořeným. Účetní rozvrh bude sestavován s ohledem na efektivnost, přehlednost a snadnou použitelnost pro další využití, jako je poskytování finančních a ekonomických informací managementu společnosti a třetím stranám, především státní správě a obchodním partnerům. Vzhledem k zahraničním obchodním vztahům společnosti bude autor práce vycházet z informačních zdrojů legislativy České republiky, tak i legislativy Evropské unie a třetích zemí, s nimiž je společnost v kontaktu.

Úvod

Vedení účetnictví je základním pilířem existence každé účetní jednotky. Bez ohledu na povinnost, zákonem vymezených právnických a fyzických osob, vest účetnictví, je nezbytnou součástí existence podniku. Na údajích, které lze z výstupů účetních záznamů vyčíst, je závislá poměrně velká skupina vnějších i vnitřních uživatelů. Je klíčovým zdrojem informací pro důležitá a hlavně včasná ekonomická rozhodnutí managementu, obchodních partnerů, investorů a dalších zainteresovaných osob.

Správnost vedení účetnictví pak určuje jeho vypovídací schopnost. Aby bylo možné informace správně interpretovat, je nutné dodržovat zákonná pravidla a další normy a standardy. Přesto je rozhodnutí o konkrétní a konečné podobě vedení účetnictví z velké části na rozhodnutí účetní jednotky. Účetnictví by se mělo přizpůsobit vlastním potřebám společnosti tak, aby bylo především efektivní a účelné.

Účtový rozvrh je nástrojem sloužícím k třídění a správnému zaznamenání ekonomických činností podniku. Jeho sestavení je závislé na mnoha faktorech. Je to především druh činnosti, vnější prostředí podniku, jeho velikost, ekonomické vazby na jiné organizace a další požadavky nejen managementu, ale i dalších zájmových skupin. Zákonné normy mají zajistit průhlednou a snadnou finanční informaci a jejich následnou interpretaci pro účely zajištění rozpočtových příjmů státu. V neposlední řadě je nutné zajistit informace pro statistický úřad atd.

Účetní jednotky obchodující se zahraničím mají okruh zájmových osob více rozšířený. Výstupy z účetnictví musí být čitelné jak pro místní subjekty, tak i pro zahraniční obchodní partnery či mateřské společnosti sídlící v zahraničí. Pro tento účel využívají účetní jednotky výkazy dle mezinárodních norem, jako jsou IFRS či US GAAP. Skloubit lokální účetní standardy se světovými principy proto může být pro účetní jednotku někdy obtížné.

Tato práce se věnuje sestavení účtového rozvrhu konkrétní společnosti, která je součástí americké firmy, jejíž působnost se rozšířila napříč světovou ekonomikou. Její účetnictví by mělo pokrýt všechna specifika společnosti s mezinárodními vazbami. Společnost má navíc celkem rozvětvenou organizační strukturu, kterou je nutné účetně zachytit.

Závěr

Úkolem diplomové práce bylo sestavení účtového rozvrhu společnosti obchodující se zahraničím. Cílem teoretických východisek bylo vytvořit dostatečnou informační základnu pro zpracování praktické části. V úvodu byly shrnuty obecné informace o významu účetnictví, právních úpravách a zásadách určujících podobu účetnictví. Dále se práce zaměřila především na významné faktory ovlivňující tvorbu účtového rozvrhu, jako jsou: pravidla pro mezinárodní obchod, vnitřní směrnice společnosti, manažerské účetnictví, účetní závěrka a konsolidace. Teoretická část nastínila i základní principy vedení účetnictví podle US GAAP.

V praktické části byl rozpracován účetní rozvrh existující společnosti Emerson Process Management s.r.o. (Emerson), která je českou kancelář velké mezinárodní organizace se sídlem v USA. Vzhledem k lokaci mateřské společnosti a umístění jednotlivých kanceláří po celém světě je účetnictví Emersonu součástí jednotného systému celé skupiny a je vedeno v souladu s mezinárodními účetními standardy US GAAP s ohledem na požadavky místních institucí. Cílem této práce bylo sestavení účtového rozvrhu dle Českých účetních standardů. Činnost firmy Emersonu je velmi specifická a její organizační struktura poměrně rozvětvená. Praktická část se zaměřila na popis vybraných účetních případů společnosti, návrhem na jejich účtování dle Českých účetních standardů a principů. Byl navrhnout převodový můstek obou účetních rozvrhů. Drtivou většinu účtů účetního rozvrhu US GAAP se podařilo s účty dle CAS spárovat. Vyskytly si však i takové, které by bylo potřeba namapovat na více účtů dle CAS. A naopak, některé účty analyticky rozlišené v US GAAP není v CAS nutné rozlišovat. V práci byly nastíněny rozdílnosti vedení

účetnictví dle českých a mezinárodních standardů a jejich dopad na hospodářský výsledek, který byl v obou okruzích výrazně odlišný. Emerson těchto rozdílů dosahuje dodatečnými úpravami pro účely vykazování výsledků hospodaření dle místní legislativy ke konci hospodářského roku.

Seznam použitých zdrojů

EMERSON CORPORATE POLICIES AND PROCEDURES. *Accounting Principles.* 2000-08-25. 2 s. INDEX: 100.01

JANATKA, František a spol. 2004. *Obchod v rámci evropské unie a obchodní operace mimo členské země EU.* ASPI Publishing, s.r.o. 296 s. ISBN 978-80-7357-006-4

KOCH, Jiří. *Účetní závěrka podnikatelů za rok 2014.* 1. vydání. PORADCE, s.r.o. 2011. 192 s. ISBN: 978-807365-354-5

KOVANICOVÁ, Dana. 2012. *ABECEDA účetních znalostí pro každého.* 20, aktualizované vydání. Praha: Bova Polygon. 412s. ISBN 978-80-7273-169-5.

PETŘÍK, Tomáš. 2009 *Ekonomické a finanční řízení firmy - Manažerské účetnictví v praxi.* 2., aktualizované vydání. Praha: Grada. 736 s. ISBN 978-80-247-3024-0.

STROUHAL, Jiří a kol. 2012 *Účetnictví 2012 velká kniha příkladů.* 1 vydání. Brno. Computer press. 760 s. ISBN 978-80-265-0008-7

ŠTROBLOVÁ, Julie. 2012. *Hodnocení procesu účetní závěrky u vybrané účetní jednotky.* Praha. Bakalářská práce. Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity, Katedra obchodu a financí. Vedoucí bakalářské práce Ing. Helena Čermáková, Ph.D. 47 s.

Seznam internetových zdrojů:

ACCOUNTINGSTUDY.com™. *US GAAP Financial Reporting Guide.* [online]. [cit. 15-9-2009]. Dostupné z WWW: <http://www.cpaclass.com/usgaap.html>

Česko^{b)}. Vyhláška č. 500/2002 (Vyhláška)

Česko^{c)}. Opatření čj. 281/89 759/2001, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele (Účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele)

Česko^{d)}. Příloha č. 4 k Vyhlášce č. 500/2002 Sb. (Směrná účtová osnova)

HOSPODÁŘSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. 132/15 Novela vyhlášky č. 500/2002 Sb., o účetnictví; T:8.7.2015 [online]. [cit. 2015-08-07]. Dostupné na WWW: <http://www.komora.cz/pro-podnikani/legislativa-a-normy/pripominkovani-egislativy/nove-materialy-k-pripominkam/132-15-novela-vyhlasiky-c-500-2002-sb-o-ucetnictvi-t-8-7-2015.aspx>.

MULTITRANS.CZ. *Incoterms 2012. Mezinárodní soubor výkladových pravidel.* [online]. [cit. 2012-08-15]. Dostupné na WWW: [<http://www.multitrans.cz/incoterms>]

PODNIKATELSKÝ WEB.CZ. *Vnitropodnikové účetnictví.* [online]. [cit. 2012-08-15]. Dostupné z WWW:<http://www.podnikatelskyweb.cz/vnitropodnikove-ucetnictvi/>

PROFITRANS.CZ. *Dohody o podpoře a ochraně investic.* [online]. [cit. 2012-08-15]. Dostupné z WWW: <http://www.profitas.cz/poradna/prakticke-rady-a-zkusenosti/dohody-o-podpore-a-ochrane-investic>

ÚČETNÍ KAVÁRNA.CZ^{a)} . *Český účetní standard č. 001 - Účty a zásady účtování na účtech.* [online]. [cit. 2012-08-15]. Dostupné z WWW:[http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d933v909-cesky-ucetni-standard-c-001-ucty-a-zasady-uctovani/?search_query=\\$index=1224](http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d933v909-cesky-ucetni-standard-c-001-ucty-a-zasady-uctovani/?search_query=$index=1224)

ÚČTOVÁNÍ NET.CZ. *Účetní osnova pro podnikatele 2014.* [online]. [cit. 2012-08-15]. Dostupné na WWW: <http://www.uctovani.net/ucetni-osnova.php>

ZEFF, S. A. *The Evolution of U. S. GAAP: The Political Forces Behind Professional Standards.*[online]. Rice University [cit. 2005]. Dostupné z WWW: <http://www.iasplus.com/resource/0407zeffusgaap.pdf>.